

پنجمین همایش ملی زعفران - دانشگاه تربیت مدرس - ۲۳ و ۲۴ آبان ۱۳۹۷

مطالعه برخی خصوصیات بنه‌های دختره گیاه دارویی زعفران (*Crocus sativus* L.) تحت شرایط کنترل آبیاری و کاربرد ترکیبات آلی اصلاح‌کننده خاک

امین رمضانی^۱، حسین آرویی^{۱*}، مجید عزیزی^۲، احمد احمدیان^۳

^۱ دانشجوی دکتری باغبانی، پردیس بین‌الملل، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران؛ ramazani.amin@yahoo.com

^۲ دانشیار، گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران؛ arooiee@um.ac.ir

^۳ استاد، گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد؛ azizi@um.ac.ir

^۴ استادیار، گروه تولیدات گیاهی و پژوهشگر پژوهشکده زعفران، دانشگاه تربیت مدرس، ایران؛ aahmadian59@gmail.com

چکیده

به منظور یافتن و توصیه روشی جهت بهبود رشد بنه‌های دختره با استفاده از مواد آلی اصلاح‌کننده خاک در مناطق نیمه‌خشک، آزمایشی به صورت کرت‌های خرد شده شامل سه دور آبیاری ۳۰، ۵۰ و ۷۰ روزه به عنوان کرت‌های اصلی و سه عامل ورمی کمپوست، تراکوتم، بلور آب آ و شاهد به عنوان کرت‌های فرعی به مدت دو سال (۱۳۹۵-۱۳۹۳) اجرا شد. نتایج نشان داد که بیش‌ترین تعداد بنه دختره (۳۴۶/۷ عدد در مترمربع) در تیمار بلور آب آ و دور آبیاری ۵۰ روزه در سال دوم و همچنین بالاترین درصد بنه‌های دختره استاندارد و غیراستاندارد در سال اول به ترتیب توسط تیمار تلفیقی ورمی کمپوست با بلور آب آ (۶۸/۴٪) با دور آبیاری ۵۰ روزه و تیمار شاهد (۶۶/۳٪) با دور آبیاری ۳۰ روزه حاصل شد. بالاترین عملکرد بنه دختره (۳۶/۳ تن در هکتار) و کارایی مصرف آب (۵/۲ کیلوگرم در مترمکعب) با دور آبیاری ۷۰ روزه در سال دوم و به ترتیب تحت تاثیر تیمارهای ترکیبی بلور آب آ با تراکوتم و ورمی کمپوست با تراکوتم حاصل شد. به‌طور کلی می‌توان ترکیبات آلی اصلاح‌کننده خاک را به صورت تلفیقی و به‌منظور افزایش بهره‌وری از منابع آبی موجود و بهبود رشد بنه‌های دختره گیاه زعفران در مناطق نیمه‌خشک مورد استفاده قرار داد.